

Kindertijd

Het was vochtig weer. De grauwe bewolking dempte de kleuren in het park, waar in de late zomer nog een enkele struik bloeide. Langs het hoofdpad stonden bomen en bruine struiken. Achter de struiken, links van het pad, lag een grote sloot.

Lynn vroeg aan Renee of dat het riviertje was, waar zij als kind met een zelfgemaakt vlot de elementen trotseerde.

- Nee, zei Renee, het is gewoon een sloot. De rivier zijn we net overgestoken, bij het stenen bruggetje.
- Dat weet ik, zei Lynn. Maar ik dacht dat de rivier langs het park liep.
- Wel langs het park, maar niet hier.
- O, vandaar.

Ze slenterden over het pad. Renee keek tevreden naar het groen, dat niet veel veranderd was sedert haar jeugd. Het pad was inmiddels geasfalteerd, maar dat beschouwde zij als een verbetering.

- Hebben ze hier een tuinman?
- Ik denk, zei Renee, dat de gemeente het park in beheer heeft.
- Waarschijnlijk. Het lijkt me wat groot voor de paters. Ik vraag me af of die nog steeds in het kasteel wonen.

Tussen de bomen door zagen ze de kantelen van het kasteel. Het hoofdpad voerde naar de ingang, maar ze sloegen een zijpad in, zodat ze met een omweg bij de slotgracht uit zouden komen.

Lynn liep ietwat gebogen, haar handen op haar rug. Een houding die zij wel vaker aannam, als zij intensief nadacht.

Hier was haar hartsvriendin opgegroeid. Ze speelde hier, samen met haar broers, waarvan er eentje uit de top van een hoge boom was gevallen. Gelukkig had hij het overleefd.

- Die broers van je, zei Lynn, die vielen wel vaak, toch?
- Een familietrekje.
- Ik herinner me dat ik jou een keer een zweefvlucht zag maken, toen je de bal van de kinderen wilde schoppen en onderuit ging. Het enige wat je mankeerde, was een gebutst ego.

Renee knikte. Ze wilde er liever niet aan herinnerd worden.

- Viel je vader nooit?
- Niet dat ik weet, zei Renee. Misschien in zijn jeugd. Je bedoelt dat het erfelijk zou kunnen zijn?
- Ik bedoel niets, het was zomaar een opmerking. Kunnen we trouwens hier langs?

Ze wees naar een uitgesleten spoor in het gras.

- Ja, zei Renee enthousiast, dat doen we. Weet je, hier heb ik vaak gelopen in de winter. We gingen dan schaatsen op de slotgracht. In die tijd vroor het water nog dicht. Alleen bij de brug naar het kasteel moest je oppassen, vanwege de pijlers. De gracht bleef daar lang open.

- Schaatste je om het kasteel heen?
- Dat was leuk, joh. We schaatsten naast elkaar, meestal met z'n drieën. Behalve dan bij de brug, omdat het ijs daar te dun was.
- Moest je klunen?
- Nee, we schaatsten gewoon achter elkaar. Wel bukken, natuurlijk.
- De brug heeft pijlers? Waarom is het eigenlijk geen ophaalbrug? Zo heeft een slotgracht maar weinig zin.

- O, maar het was een ophaalbrug. Toen ik heel jong was, is die vervangen door een vaste brug. Ik herinner het me nog vaag, al is dat volgens mijn moeder niet mogelijk. Destijds zou ik te jong zijn geweest.

- Komt me bekend voor, zei Lynn. Zo herinner ik me dat tegenover ons huis een flat werd gebouwd. Ik was toen ongeveer drie jaar. De bouw zelf herinner ik me niet, wel dat ik in het bouwzand speelde. Een grote berg zand, dat maakt veel indruk op een peuter.

- Een ophaalbrug ook. Kleine kinderen zijn dol op ridders en kastelen.

Lynn glimlachte. Zij was in de stad opgegroeid. Samen met kinderen uit de buurt bouwde ze op de stenen plaats achter het huis van oude lakens, stoelen en bezemstelen een kasteel of een school.

Bomen hadden ze ook, netjes in de rij langs de straat. Als daar iemand uit viel, kwam hij niet in het rulle mos terecht, maar op de tegels. Misschien wel op een betonnen stoeprand.

- Hier is het, zei Renee. Zie je dat? Mooier kan toch niet, als je wilt schaatsen?

Ze stonden aan de slotgracht. Oude bomen lieten hun takken tot ver boven de gracht hangen. Renee wees naar het natuurlijke afdak.

- En hier ging ik meestal zitten. De oever ligt een stuk hoger dan de gracht. Het is precies de goede zithoogte. Dat was toen ook al zo.

- Dan is het waterpeil niet veranderd. Het grondwaterpeil in Brabant zou toch gezakt zijn, de laatste jaren?

- Dat zal wel, maar niet hier.

Renee keek verheugd in het rond. Lynn zag dat haar ogen schitterden.

- Stel je eens voor, zei Renee. De zon schijnt, overal hoor je kinderstemmen, de ouders wandelen over de paden en monniken kijken uit het raam naar de schaatsers. En als het donker begon te worden, gingen we naar huis, een lekker kopje thee drinken. Soms ging mijn vader mee om te schaatsen, als hij tijd had. Hij werkte thuis, in het pakhuis, waar hij een atelier van gemaakt had.

- Een mooie tijd, zei Lynn.

- Dat was het zeker, zei Renee.

Lynn vroeg zich af hoe oud de vader van Renee was geworden, maar in de herinnering van haar vriendin was hij nog niet dood, dus liet ze het maar zo.

- Ik hoor de kinderen, zei ze.

- Ik nu ook, zei Renee.

Ze zochten met hun ogen de omgeving af en zagen toen twee jongens en een meisje door de struiken langs de gracht lopen. De kinderen keken omlaag, alsof ze iets kwijt waren. De oudste van de jongens hield een stok vast, waarmee hij de takken van de struiken opzij duwde.

- Ik denk dat ze hun bal zoeken, zei Renee.

Vlak bij de twee vriendinnen betraden ze het gras. Het meisje groette hen vriendelijk, de jongens keken rond alsof ze het gras inspecteerden.

- Ben je je bal kwijt? vroeg Renee.

- Nee, zei het meisje. Ons fretje is weggelopen.

- Ach, wat jammer nou, zei Renee.

- Ja, zei ze en ze wees naar de jongste van de twee. Hij heeft de deur van het kooitje open laten staan.

- Da's niet waar, zei de jongen verontwaardigd. Jij hebt hem open laten staan!

- Nietes, zei het meisje. Dat heb jij gedaan!

- Niet waar, jij hebt het gedaan!

- Nee, jij!

- Kom op, zei de oudste en hij liep weer verder. Zijn broertje liep vlug achter hem aan.

- Ik vertel het toch tegen ons pap! riep het meisje. Ze draalde even, keek onzeker naar de twee vrouwen en voegde zich toen gauw bij haar broers.

Renee staarde hen lang na.

- Déjà vu? vroeg Lynn.

Renee schraapte haar keel, wees in de richting van de voorkant van het kasteel en zei:

- We gaan daar eens kijken.

Terwijl ze om de struiken heen liepen, vroeg Lynn:

- Je vader beleefde als architect veel plezier aan het restaureren van oude panden, vertelde je me eens.

- O ja, dat deed hij heel graag. En hij was er goed in.

- Dat geloof ik. Ik vraag me echter af, of voor hem de jaren hier, in dit dorpje, niet zijn gelukkigste jaren waren.

- Omdat hier een oud kasteel staat?

- Waarom niet? Hij verlangde misschien wel terug naar deze plek. Je zei daarnet dat hij met jullie over de gracht schaatste, rond het kasteel. Volgens mij had hij daar net zoveel plezier in als jullie.

- Het ging hem toen wel goed, zei Renee.

- Inderdaad, het ging hem goed. De kinderen waren allemaal nog thuis, maar ze waren niet meer zo

klein. Hij kon het huis kopen, dus financieel waren er geen problemen, en de relatie met je moeder was prima, neem ik aan. Was hij toen al bezig met restauraties?

- Nee, nu je het zegt, dat is hij pas later gaan doen, toen we naar de stad verhuisd waren.
- Het is maar een gedachte, zei Lynn.
- Wel een scherpzinnige gedachte, vriendin.
- Och, ik doe m'n best.

Inmiddels waren ze bij een hoek aan de voorkant van het kasteel aanbeland. Vanaf daar zagen ze de brug liggen. Het was een smalle brug, maar breed genoeg voor een auto.

- Schaatste jij vroeger ook? vroeg Renee.
- Een beetje. Als het hard vroom, spoten ze 's avonds een schoolplein nat, zodat de kinderen uit de buurt de volgende dag kon schaatsen.
- Ik vergat dat je in de stad opgegroeid bent. Maar er zijn toch vijvers in de stad? Of mocht je daar niet op schaatsen?
- Bij ons in de buurt heb ik nooit een vijver gezien. Wel een grasveld, maar het was verboden om daar op te lopen. Stond op een bordje.
- Triest.

- Valt wel mee. We wisten niet beter. De natuur stond in die tijd nog niet zo in de belangstelling. Bovendien, mijn moeder is de dochter van een kleine boer. Ze heeft geen goede herinneringen aan de natuur. Ons werd ingeprent dat we geluk hadden, dat we niet op het platteland hoefden te leven.

- Het is toch jammer.
- Ik heb een prima jeugd gehad. En altijd een speelgoedwinkel in de buurt. Misschien woon ik daarom zo graag in het centrum van een stad. Ik ben winkels gewend, drukte, beton en stenen. Zoals jij gewend bent aan bomen, struiken en oude kastelen.
- Het is er maar eentje, hoor.
- En wat voor een, zei Lynn.

Ze bleven stilstaan bij de brug. Aan weerszijden pronkten twee kleine, stenen leeuwen. Tussen hun voorpoten zouden ze een wapen vast moeten houden, maar ze toonden slechts een gepolijst plakkaat van natuursteen.

- Wat raar, zei Lynn. De wapens zijn verwijderd. Van wie was dit kasteel eigenlijk?
- Oorspronkelijk was het middeleeuws, dus ik denk van een of andere ridder. Later is het kasteel wel verbouwd. Misschien hebben de paters het wapen verwijderd.
- Ben je er ooit binnen geweest?
- Ja, maar toen was ik vrij jong. Ik kan me vaag herinneren dat ik een harnas heb gezien, en wapens.
- Zwaarden en zo?
- Ik denk van wel.

Lynn liep de brug op. Het kasteel was in gebruik als klooster. Het mocht niet bezichtigd worden, maar ze wilde toch even naar de binnenplaats. Renee kwam naast haar lopen en zei:

- Je mag er niet in.
- Dat weet ik, zei Lynn.

Ze passeerden de openstaande grote poort. Achter de poort lagen kleine vertrekken, waarschijnlijk voor de wachters. Op de deuren van de vertrekken zaten wel wapens.

- Veel problemen hebben ze er toch niet mee, zei Lynn, met die wapens.
- Ik snap het ook niet.

Aan het begin van de binnenplaats bleven ze staan. Het was er doodstil. Achter een glasgordijn in een groot vertrek aan hun linkerhand brandde licht.

- Hoeveel van die paters zouden er nog zijn? vroeg Lynn. De meeste kloosters zijn inmiddels gesloten.
- Niet veel, denk ik. Kom, we gaan. Dadelijk krijgen we een hoop gezeur.
- Dat krijgen we niet, zei Lynn. Het zijn geestelijken. Die moeten vriendelijk zijn en toeschietelijk. Dat is hun beroep.

Maar ze liep gewillig met Renee mee, over de brug, het park weer in.

- Jullie zijn wel raar, hoor, zei Renee.
- Wie?

- Stadskinderen.
- Nee, dan dorpskinderen. Kunnen nog geen fretje in bedwang houden.
Renee keek naar de struiken langs de sloot, die zich nu op zo'n vijftig meter afstand bevond.

- Ik hoor ze wel, zei Lynn.
- Ze zitten achter het kasteel. Ik heb fretjes altijd leuke dieren gevonden.
- Wij hadden een hond, maar die liep steeds weg.
- Ja, de natuur in, glimlachte Renee.
- Volgens mij ging hij naar de stad, winkelen.

Ze liepen over het pad terug naar de ingang van het park.

- Wat doen we dadelijk? vroeg Lynn.
- Naar huis.
- Nu al? Het begint nog maar net donker te worden.
- Daarom, zei Renee.

Lynn trok een mondhoek op.

- Niet dat ik het snap, maar jij je zin. Waar staat de auto ook alweer?
- De auto? zei Renee verbaasd. We zouden toch het ouderlijk huis gaan bekijken? Om te zien wat de nieuwe bewoners er van gemaakt hebben?
- O, zei Lynn. Bedoelde je dat?
- Verstond je het verkeerd?
- Nou, verkeerd... Je zei, naar huis. Niet echt duidelijk.
- Ik zei, naar het huis.
- Nee, zei Lynn met enige nadruk. Je zei, naar huis.
- Werkelijk?
- Je zei dat je naar huis wilde gaan, maar je bedoelde je oude thuis.
- O, zei Renee. Vreemd.
Nee, dacht Lynn, je wilde wel degelijk naar huis. Je wilt naar je vader.